

Årsrapport: Fondsparandet 2022

Premiepensionsavsättningar i december bidrog till en stark avslutning på det turbulenta fondåret 2022

I december placerades omkring 44 miljarder kronor i fonder genom den årliga avsättningen till premiepensionssystemet. Utöver sparandet via premiepensionen noterades ytterligare ett nettoinflöde till fonder på drygt 6 miljarder under månaden. Sammantaget innebär detta att fonder uppvisade ett totalt nysparande på 50 miljarder kronor i december, av vilket den största delen, 37,2 miljarder, tillföll aktiefonder.

Även långa räntefonder och blandfonder hade nettoinsättningar på 11,6 respektive 5,1 miljarder kronor. Däremot gjordes det under december månad nettouttag från korta räntefonder och hedgefonder på 2,6 respektive 2,1 miljarder.

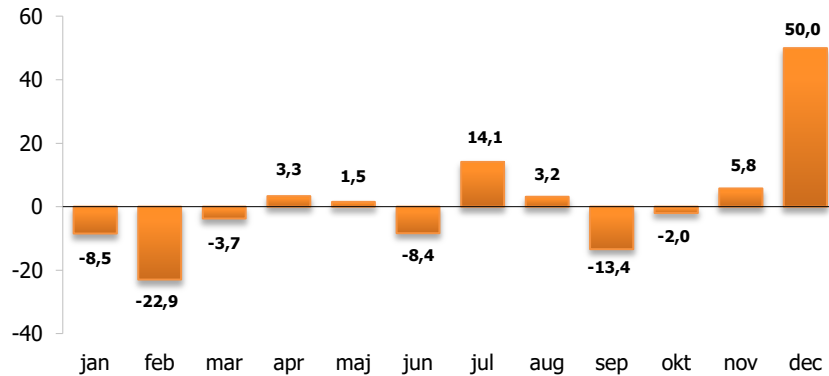
Exkluderas premiepensionsavsättningen hade aktiefonder ett nettoinflöde på närmare 11 miljarder kronor i december.

Nettosparande i fonder 2022, mdkr			
	Dec 2022	Dec 2022 exkl. PPM	Totalt 2022
Aktiefonder	37,2	10,7	3,0
Blandfonder	5,1	-1,3	-9,6
Långa räntefonder	11,6	1,0	4,3
Korta räntefonder	-2,6	-2,9	5,8
Hedgefonder	-2,1	-2,1	10,1
Övriga fonder	0,8	0,8	5,3
Summa	50,0	6,1	19,0

Helåret 2022

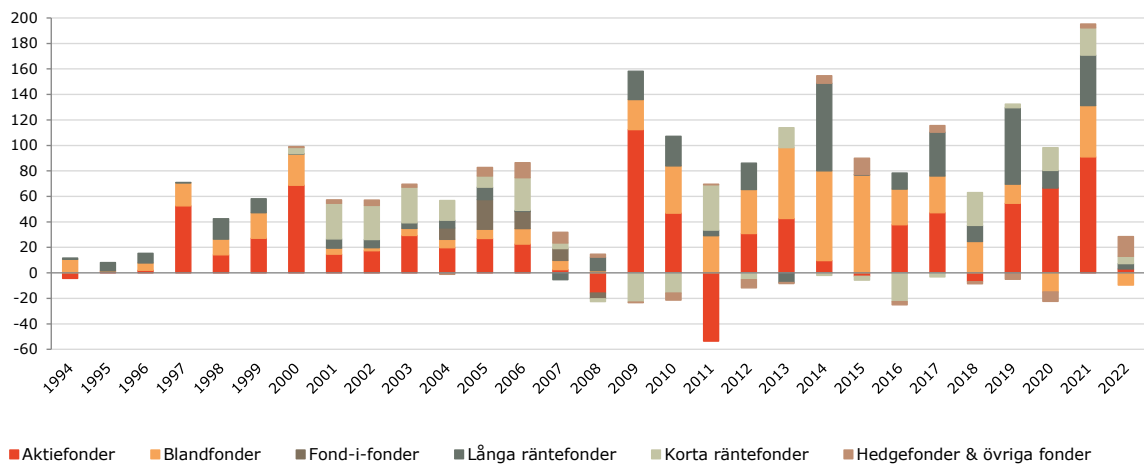
Insättningarna i december bidrog till att det totala nysparandet i fonder under 2022 uppgick till 19 miljarder kronor. Den största delen av sparandet tillföll hedgefonder som hade nettoinsättningar på drygt 10 miljarder, följt av korta räntefonder med nettoinsättningar på närmare 6 miljarder. Även långa räntefonder och aktiefonder uppvisade nettoinflöden, medan blandfonder noterade nettouttag för helåret.

Nettosparandet i fonder per månad under 2022, mdkr

Under 2022 var nysparandet i fonder beskedligt, särskilt under det första halvåret då stora nettouttag noterades. Det sammanlagda nettosparandet på 19 miljarder kronor är väsentligen lägre än det genomsnittliga nysparandet under 2000-talet som uppgår till 79 miljarder. Exkluderas sparandet via premiepensionen har nettosparandet endast varit på en lägre nivå vid två tillfällen tidigare, nämligen under 2008 och 2011.

Nettosparandet i fonder per år under perioden 1994–2022, mdkr

Turbulent aktiemarknadsutveckling präglade det senaste året

Efter en period med kraftigt stigande börskurser världen över utgjorde 2022 ett tydligt trendbrott. Geopolitisk oro i kombination med skenande inflation och efterverkningar från pandemin medförde en dramatisk aktiemarknadsnedgång. Värdet på Stockholmsbörsen, inklusive utdelningar, sjönk med närmare 23 procent under det senaste året.

Aktiefonder noterade under 2022 trots detta nettoinsättningar på 3 miljarder kronor. I huvudsak var inflödet drivet av stora nettoinsättningar i globalfonder. Även breda tillväxtmarknadsfonder ("Andra marknader") hade nettoinflöden, medan samtliga andra aktiefondkategorier uppvisade nettouttag under 2022.

Nettosparande och förmögenhet i aktiefonder 2022, mkr				
	Nettosparande		Fondförmögenhet 2022-12-31	Avkastning 2022 (SEK), %
	December	Jan - Dec		
Sverige	4 824	-883	880 838	-25
Norden	-256	-6 993	118 959	-13
Ryssland*	0	-1 076	1 619	
Östeuropa	-28	-934	3 568	-19
Europa	668	-7 803	114 079	-10
Global	26 972	44 186	1 802 366	-9
Sverige & Global	761	-7 384	314 477	-17
Nordamerika	18	-3 603	191 196	-10
Indien	-53	-651	8 380	1
Kina	350	-1 017	7 795	-12
Japan	-103	-793	14 086	-7
Asien	115	-5 746	47 576	-7
Andra marknader	1 641	4 882	109 126	-7
Branscher	2 301	-9 186	273 659	-11
Summa aktiefonder	37 210	2 999	3 887 724	-10
varav indexfonder	11 359	43 628	793 591	

Källa: Fondbolagens förening samt Morningstar fondindex

*Rysslandsfonderna är sedan februari stängda för handel, vilket medför en svårighet att säkerställa en korrekt värdering av dessa. Värdet som redovisas avseende Rysslandsfonder kan därför vara missvisande.

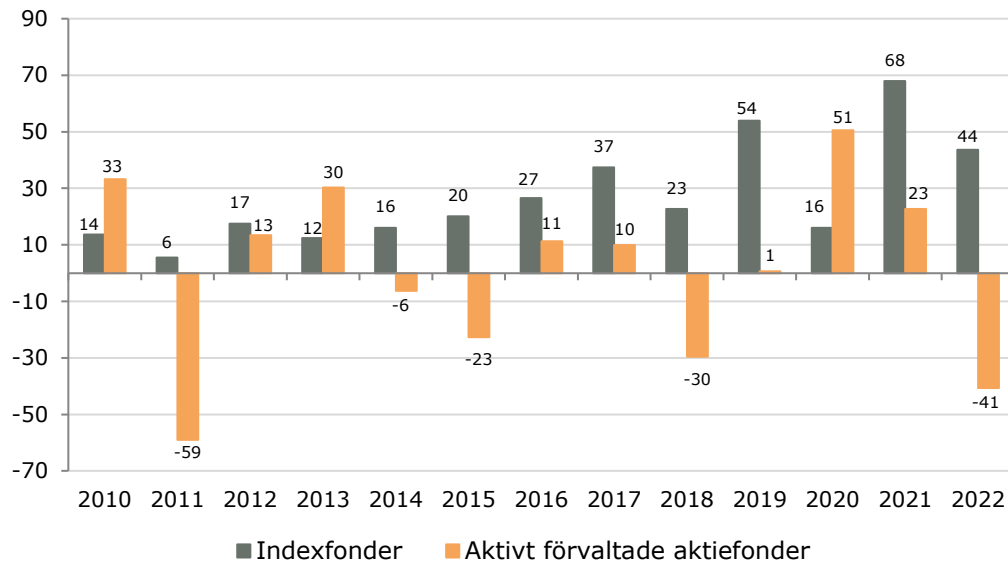
Fortsatt stort intresse för indexfonder under 2022

Sedan 2010 har den absoluta merparten av nysparandet i aktiefonder gått till indexfonder. Under denna period uppvisar indexfonder ett totalt nettoinflöde på hela 353 miljarder kronor, medan aktivt förvaltade fonder noterat nettoinsättningar på relativt blygsamma 14 miljarder.

Under 2022 hade indexfonder ett nettoinflöde på 44 miljarder kronor, medan aktivt förvaltade fonder samtidigt uppvisade nettouttag på 41 miljarder.

Andelen indexfonder av den samlade aktiefondförmögenheten har ökat från 6 procent 2010 till drygt 20 procent vid utgången av 2022.

Nettosparande i aktivt förvaltade aktiefonder och indexfonder 2010–2022, mdkr

Nettoinsättningar i långa räntefonder men svalare intresse för företagsobligationsfonder

Långa räntefonder uppvisade under 2022 ett nysparande på totalt 4,3 miljarder kronor. Däremot gjordes det nettouttag från företagsobligationsfonder på närmare 10 miljarder kronor under det senaste året.

Av den samlade förmögenheten i långa räntefonder på 503 miljarder kronor utgjorde rena företagsobligationsfonder 163 miljarder, motsvarande 32 procent, vid utgången av 2022.

Nettosparande och förmögenhet i långa räntefonder 2022, mkr

	Nettosparande		Fondförmögenhet 2022-12-31
	December	Jan - Dec	
Företagsobligationsfonder	973	-9 947	162 564
Övriga långa räntefonder	10 615	14 217	340 364
Summa långa räntefonder	11 588	4 270	502 928

Avkastning för olika fondtyper 2022

Värdet på aktiefonder, beräknat i SEK, minskade i genomsnitt med 10 procent under 2022 och blandfonder hade en genomsnittlig värdeminskning på 7 procent. Även för räntefonder var den genomsnittliga avkastningen negativ under det senaste året. Långa räntefonder (SEK) backade genomsnittligen med 8,6 procent och korta räntefonder (SEK) hade en genomsnittlig värdeminskning på 0,5 procent.

Genomsnittlig avkastning för olika fondtyper (beräknat i SEK), %				
	Aktiefonder	Blandfonder	Ränta (SEK) obligationer, långa	Ränta (SEK) penningmarknad
2010	8	1	2,9	0,6
2011	-13	-5	7,5	2,1
2012	11	6	4,8	2,2
2013	17	9	0,9	1,4
2014	19	14	6,1	0,8
2015	5	3	-0,5	-0,2
2016	13	6	2,7	-0,2
2017	14	6	0,4	-0,4
2018	-6	-2	0,7	-0,5
2019	29	17	1,6	-0,1
2020	4	1	1,5	0,4
2021	23	14	-1,2	0,0
2022	-10	-7	-8,6	-0,5

Källa: Morningstar fondindex

Aktiefonder: Svag utveckling på de flesta av världens börser under året

Under 2022 var värdeutvecklingen tydligt negativ på de flesta av världens aktiemarknader. Sverigefonder noterade under året en genomsnittlig värdeminskning med 25 procent och för svenska småbolagsfonder var utvecklingen ännu något sämre.

Såväl Globalfonder som USA-fonder och Europafonder minskade genomsnittligen med omkring 10 procent beräknat i SEK. Den relativt bättre avkastningen för dessa fondkategorier jämfört med Sverigefonder förklaras i princip uteslutande av den kraftiga kronförsvagningen gentemot både USD och EUR under det senaste året.

På tillväxtmarknaderna var avkastningen under 2022 mer spretig. Breda tillväxtmarknadsfonder liksom Asienfonder bakade genomsnittligen med 7 procent. Östeuropafonder minskade i värde med i genomsnitt 19 procent, medan Latinamerikafonder utgjorde ett av få undantag med markanta värdeökningar under 2022.

Genomsnittlig avkastning för olika aktiefonder (beräknat i SEK), %

	Sverige	Norden	Europa	Global	USA	Tillväxtmarknader	Asien	Latinamerika	Östeuropa
2010	25	18	0	4	7	12	12	11	13
2011	-16	-22	-13	-9	-1	-22	-19	-20	-29
2012	15	17	16	9	6	14	15	6	17
2013	27	26	26	22	33	1	3	-15	-1
2014	16	15	12	23	32	14	28	4	-13
2015	13	17	12	7	7	-3	2	-23	-1
2016	9	9	4	11	17	17	11	33	34
2017	10	12	16	12	9	20	24	12	10
2018	-5	-7	-10	-3	1	-7	-8	1	-9
2019	34	27	29	30	33	26	24	24	36
2020	19	14	-2	3	5	2	8	-23	-15
2021	35	28	26	29	37	10	10	-4	22
2022	-25	-13	-10	-9	-10	-7	-7	20	-19

Källa: Morningstar fondindex

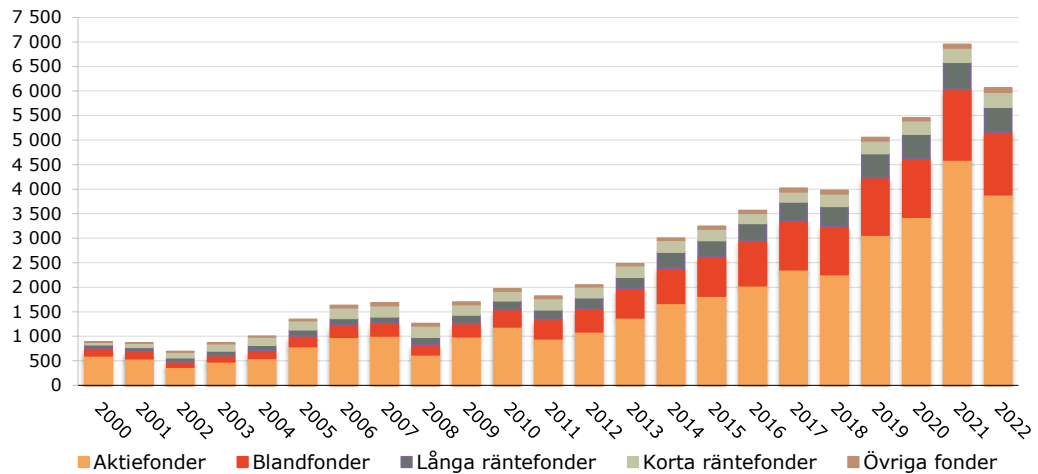
Minskad fondförmögenhet under 2022

Den samlade fondförmögenheten i Sverige minskade under 2022 med 884 miljarder kronor och uppgick vid utgången av året till 6 067 miljarder. Sett i ett lite längre perspektiv har dock fondförmögenheten dubblerats sedan 2014 och tredubblats sedan 2010 då den uppgick till knappt 2 000 miljarder kronor.

Av den totala fondförmögenheten var, vid årsskiftet, 3 888 miljarder (motsvarande 64 procent) placerat i aktiefonder.

Fondförmögenhet, mdkr	
	December 2022-12-31
Aktiefonder	3 888
Blandfonder	1 276
Långa räntefonder	503
Korta räntefonder	310
Hedgefonder	48
Övriga fonder	42
Summa	6 067

Fondförmögenhetens utveckling i Sverige under perioden 2000–2022, mdkr

Mer statistik samt historiska data finns i de bifogade Excel-filerna och på www.fondbolagen.se.

För kommentarer kontakta:

Philip Scholtzé, sparekonom Fondbolagens förening
070-846 43 49 / philip.scholtze@fondbolagen.se

Vid frågor om statistiken kontakta:

Fredrik Pettersson, chefsanalytiker Fondbolagens förening
08-506 988 03 / 0733-12 55 77 / fredrik.pettersson@fondbolagen.se

Fredrik Hård, ekonom Fondbolagens förening
08-506 988 08 / 070-333 43 39 / fredrik.hard@fondbolagen.se

Föreningens medlemmar

Aktie-Ansvar, Alfred Berg Kapitalförvaltning, AMF Fonder, Avanza Fonder, Carnegie Fonder, Celina Fonder, Cicero Fonder, C WorldWide, Danske Invest, Didner & Gerge Fonder, East Capital Group, Enter Fonder, Excalibur Asset Management, FCG Fonder, Fidelity International, First Sentier Investors, Franklin Templeton Investments, Handelsbanken Fonder, Healthinvest Partners, Holberg Fonder, HSBC Global Asset Management, Indecap, ISEC Services, J.P. Morgan Asset Management, Lannebo Fonder, Lysa Fonder, Länsförsäkringar Fondförvaltning, Movestic Kapitalförvaltning, Naventi Fonder, Navigera, Nordea Fonder, Nordnet Fonder, Odin Fonder, SEB Investment Management, Sensor Fonder, Simplicity, Skagen Fonder, Skandia Fonder, Spiltan Fonder, Storebrand Fonder, Strand Kapitalförvaltning, Swedbank Robur, Söderberg & Partners Asset Management, Tellus Fonder, TIN Fonder, Tundra Fonder, Wahlstedt & Partners, Ålandsbanken Fondbolag, Öhman Fonder.

Associerade medlemmar

Advokatfirman MORE Evander, Apriori Advokatbyrå, Bloomberg LP, Citi, Deloitte, EY, FundRock Management Company, Gernandt & Danielsson Advokatbyrå, Harvest Advokatbyrå, MFEX, Morningstar Sweden, PwC Sverige, Wesslau Söderqvist Advokatbyrå.